

Gyurka bácsi júniusi halála után július 31-én a Bokor Község második legidősebb papja, a közösség hosszú évtizedeken át hűséges tagja, az 1920. június 27-én született **Bisztrai László** távozott az Örök Hazába. Gyémántmiséje alkalmából 2003. decemberi számunkban önéletrajzából közöltünk részleteket, vasmiséje alkalmából pedig interjút készítettünk vele 2008. júniusi számunkban. Most 90. születésnapján mondott hálaadásával, illetve a gyászmiséjén elhangzott két beszéddel, valamint két további megemlékezéssel búcsúzunk tőle: Az Örök Világosság fényeskedjék neki!

Laci bácsi hálaadása 90. születésnapján (Gyón, 2010. június 27.)

Mennyei Atyám! Ma, Szent László védőszentem napján, hálát adni jöttem ide erre a szép búcsús szentmisére, a mi kedves gyóni Szent Péter és Pál templomunkba.

Köszönöm az életemet, mellyel 90 éve megajándékozta. Köszönöm drága Szüleimet, Testvéreimet, akiktől sok-sok szeretetet és imát kaptam. Ők már Nálad vannak, a szentek közösségében most mégis együtt adhatunk hálát a kapott közös kegyelmekért.

Köszönöm Jézusom, hogy meghívtál a lelkipásztori szolgálatra, és így 67 éven keresztül segíthettem embertestvéreimet Feléd.

Szentlélek Úristen! Hálás vagyok megújító kegyelmeidért, amelyeket bibliaolvasó közösségekben együtt is megtapasztalhattunk.

Áldd meg, Istenem, azokat, akik ma itt velem együtt hálát adnak: a jó gyóniakat, a paptestvéreket, rokonaimat és azokat, akik naponta gondoskodnak rólam az Otthonban! Azokat is kegyelmedbe ajánlom, akik ma nem lehetnek itt betegség miatt, vagy szeretteikről való otthoni gondoskodás tart távol tőlünk.

Kezedbe ajánlom, Istenem, további sorsomat. Küldd sugallataidat, hogy naponta leleményesen Veled szerethessem a körülöttem élőket, Atyaisten, aki Fiaddal és a Szentlélekkel élsz és szeretsz mindörökké. Ámen!

Szelíden, szeretettel, félelem nélkül

Kedves Sorstársaim!

Bisztrai László élt 90 komoly és szép évet. Hála és köszönet érte néki, és annak a Szerető Istennek, aki éltette őt, és akit éltetett ő.

Július 31-én délután 14 óra 10 perckor Bisztrai László nagybátyám jobb létre szenderült. Kerekesszékében ülve még jóízűen megebédelt, majd létsíkot váltott.

Öt héttel korábban, június 26-án, szombaton volt Gyurka bácsi temetése. Annak a Bulányi Györgynek a temetése, akinek sok éven-évtizeden keresztül Bisztrai László volt a gyóntatója. Másnap, június 27-én, vasárnap a Gyóni Zárda Otthonban, szűk családi körben és egyik bokorbéli testvérünkkel együtt köszöntöttük Laci bácsit a 90. születésnapján, neve napján és pappá szentelésének 67. évfordulóján.

Ekkor még tüdőgyulladásra volt, de abból néhány napon belül szépen felépült. Megnyugodtam, gondoltam, hogy lehetősége lesz behozni Gyurka bácsit, s talán ő is élhet 92 évet. Nem így történt.

Most ismét lesz egy temetés, amelyen derűs lélekkel vehetek, vehetünk részt, a teljes élet és annak szép befejezése miatt.

Köszönöm Laci bácsinak, hogy sokat ülhettem a nyakában, ministrálhattam a miséin: Ecsegen, Szabadszáláson, Törtelen, Bordányban, Ócsán, Ladánybenén, Gyónon.

Köszönöm néki, hogy 1970 őszén megkért, hogy vigyek vissza egy magnetofonkazettát Halásztelekre, Dombi Ferencnek. Ott fogok találni egy közösséget, ha akarok, ma-

radjak ott. Ottmaradtam! Ezért mondhatom most el ezeket a szavakat.

Köszönöm azt a beszélgetést, amelyet huszonévesen kihallgathattam az ócsai plébánián, amikor is az AEH két vezetője számon kérte tőle az éppen szervezés alatt lévő nyári lelkigyakorlatokat. A résztvevők névsorát tárták eléje, és megtiltották, hogy a plébánián lelkigyakorlat legyen. Neki végig egyetlen válasza volt: szeretettel várja az urakat azokon lelkigyakorlatokon, amelyeken az ő barátai vesznek részt, legyenek ők is végig jelen a lelkigyakorlatokon mint aktív résztvevők. Ő lelkipásztor, az a kötelessége, hogy ilyen alkalmaknak otthont adjon. Szelíden, őszinte szeretettel, a félelem legkisebb jele nélkül tárgyalt velük.

Nem jöttek hozzá többet, de a plébániával szemben álló, a Magyar Szocialista Munkáspárt tulajdonában lévő udvarba betelepítettek egy katonai lokátoros autót, amelyből egész nyáron fényképezték a forgalmat.

Ekkor hangzott el ott Ócsán Merza József beszéde, amelyben az erőszakmentességről és annak katonai vonatkozásáról szólt. Azon az őszön be is hívták a 47 éves férfit tartalékos katonának. Nem ment be. Kapott érte 8 hónap börtönt.

A 70-es évek közepén Rákospalotán meghívtak az egyik plébánia vasárnapi ebédjére. Az engem meghívó személyen kívül senki nem tudta, hogy egy Bisztrai is ül az asztalnál. Ebéd közben szó szót követett, és a házigazda elkezdett beszélni volt kurzustársáról, Bisztrai Lászlóról. Röviden így jellemezte: „Hát a Laci, az egy szent ember, de hülye!” Mindenki értette ebben a társaságban, hogy ez

azt jelenti: Bisztrai László nem hajlandó kollaborálni az ateista hatalommal – pénzért, zsíros pesti plébániáért, útlevéért, szószékért. Ezért volt – a kurzustárs szerint – Bisztrai László hülye. A „szent” szót ilyen körökben az Istennek odaadott emberre értik.

Köszönöm ezt a jellemzést. Akkor fiatalon hirtelen sok minden világos lett számomra. Azóta is jól érzem magam olyan emberek társaságában, akik szentek, és emiatt hülyének, balgának kiáltják ki őket. Megértettem a keresztbalgaságát is.

Laci bácsi derűjét, mosolygását, izzását vigyétek magatokkal!

Isten szerény szolgálója

Főtisztelendő Megyés Püspök Úr, főtisztelendő Plébános és Káplán Atyák, tisztelt dabas-gyóni Egyházközség, tisztelt Testvéregyházak, tisztelt Önkormányzati képviselők, kedves gyászoló Hozzá tartozók és Hívek!

Boldog emlékü, szeretett és tisztelt Bisztrai László atyánk Isten akaratából 2010. július 31-én elhunyt, életének 91., papságának 67. évében. A gyász hír akkor is fájdalmas, ha halottunk magas kort ért meg, ha hitünk erejénél fogva Istennél tudjuk őt, mert a test és a lélek, a földi rögválóság és az örök élet kettőssége minden emberben ott feszül. Ezt persze feloldja Krisztus Urunk feltámadásába vetett hitünk, amely nélkül hitünk hiábavaló lenne. Ennek előrebocsátását követően kérem, engedjék meg, hogy Bisztrai atyától személyes jellegű búcsút vegyek, mert nagyon régen, körülbelül 62 éve ismerem őt, és mert ez templom is 1945 óta nagyon kedves nekem.

Gyóni templomunk sokunk számára és számomra is többszörösen szent hely. Időrendben haladva: először azért, mert 1945-től itt ministráltam társaimmal, másodszorban mert 1958-ban itt volt a primíciám, és mindezek után azért is, mert 1990-től Bisztrai atyát is itt tisztelhettem plébánosként. Azt az atyát, aki 15 éves koromban hittanárom volt Vácott, a Borromei Szent Károly Váci Püspöki Szeminárium Gimnáziumában. Órái különleges élményt nyújtottak; soha nem vetemedtünk volna arra, hogy készületlenek legyünk. Egyszerűen, nagyon kedvesen és érthetően adott elő, éreztük, hogy nem mesél, hanem lebilincselően, hallatlanul érdekesen és okosan oktat minket Isten dolgairól. Ott és akkor, a hittanóráin osztálytársaimmal együtt megéreztem azt, amit az evangélium szerint az emmauszi tanítványok éreztek, és amit a gyászjelentésen is olvashatunk, hogy lángolt a szívünk, amikor beszélt hozzánk és feltárta előttünk Isten titkait. Azt is éreztük, hogy a mi lelkesedésünk az ő szívéből jött. Mindez nagyon természetes volt számunkra, és ma már tudom, hogy akkor természetfeletti élményben volt részünk.

Ezek a kedves gyerekkori élményeim Laci bátyám Gyónra kerülése óta egybefonódtak az 1963-64. évben teljesített kápláni szolgálattal, amikor vele és kedves szüleivel laktam együtt a szabadszállási plébánián. Nagyon nehéz anyagi körülmények között éltünk, azt hiszem, a kápláni fizetésemet Laci bátyám néha a szülei nyugdíjából fizethette ki, annyira nem volt pénze. Politikai okból talán állami kongruát sem kapott akkor, de hogy az egyházközségi fizetése sokszor nem jött össze, erre jól emlékszem. Néha több napig ettünk bab-, borsó- és káposzta-, vagy pedig más tartós, egyszerű tézstaételeket, amelyek egyébként finomak voltak, és mert nem is volt más. De volt két 50 cm³-es Jáva kismotorkerékpárunk, ezekkel jártunk misézni és hitoktatni a tanyavilágba, leg-

messzebb az újsolti általános iskolába, amely kiépített úton oda-vissza kb. 40 km-re volt, ahol a solti esperes helyett a szabadszállási káplánnak kellett tanítania a hittant. Az én időmben három hittanos gyermek volt Újsolton. Ha a földek nem voltak felázva, át lehetett vágni motorral Újsoltra a határban is, akkor csak kb. 16 km volt a megtett út. Bisztrai plébános atyával együtt azonban minden egyszerűen, tüneményesen és könnyen megoldható volt.

Ha néha éppen nem valamelyik filiában voltam, akkor a szabadszállási templomban nagyon füleltem prédikációira, amelyek szintén lángra gyújtották mindnyájunk szívét. Nemcsak a mondanivaló volt lebilincselően egyszerű és érthető, hanem mindez kellemes, megnyugtató, mély zengésű, de szolid baritonban hangzott el. Minden beszéde rendkívül megnyerő és nagyon-nagyon hiteles volt: az ő lángolásának nehéz volt, nehéz lett volna lélekben ellenállni; ezt bárki megélhette mellette. Vele beszélgetve is lehetett érezni azt, hogy e szerény megjelenésű, halk szavú pap lelke mélyén lávaként izzóan létezik Isten szeretete, és ettől valóban fénylett a hite, egész lényé. Börtönben töltött éve bizonyára gazdagították kedves egyéniségét, de erről rabtársai többet tudnának mondani. Isten hiteles embere és papja volt. Élmény volt mellette élni, mert kézzel foghatóan demonstrálta, hogy milyen lehet vagy milyen kell, hogy legyen egy igazi római katolikus pap.

Akik nála gyónhattak, mindezt személyesen is megtapasztalhatták, mert csodálatos élmény volt nála gyónni is. Már gimnazista korunkban sokan választottuk őt lelki atyáknak. Felőtt koromban is szinte fizikailag éreztem, hogy ő Istennek nagyon szerény, nagyon kedves, harmonikusan aláztos egyéniségű szolgálója, aki ebben a minőségében a gyónót is szolgálta, amikor szeretettel és örömmel eligazította, majd elmondta a feloldozás latin vagy magyar szavait. Isten embere és papja volt.

Azt gondolom, Bisztrai László plébános atyánk ravatalánál sokan egyetértünk most abban, hogy itt az ideje hitünk erejénél fogva nem csupán emberi módon gyászolni őt, hanem 2000 éves egyházunk szóhasználatával élve, megünnepelnünk László atyánk égi születésnapját is. Abban reménykedve, hogy Isten országában vele is együtt lehetünk majd mindnyájan, akik ismertük, és most is szeretjük őt.

Szeretett és kedves jó Plébános atyánk, Laci bácsi, Isten Veled! Adj, Uram, Istenem, örök nyugalmat neki, és az örök világosság fényeskedjék neki!

Fábián István

„Imádkoztam értetek...”

Általános iskolai emlékkönyvemből idézem a következő sorokat: „Teljes boldogságod neked is csak a mennyországban lesz. A földön csak részletekben, s azt is Jézus adja meg.” Ezután a Mt 5,3-10 alapján következik a 8 boldogság leírása, majd a következő mondattal záródik a szöveg: „Hogy a boldogságnak ezt az útját járhasd, imádkozik érted hitoktatód: Bisztrai László – 1950. január.” VIII. osztályos voltam akkor.

Az évek szaladtak. A kommunista önkény Laci bácsit „kivonta” a forgalomból... Én tanítónő lettem. Férjhez mentem. Párom, Gyombolai Marci szintén volt Laci bácsi tanítványa. Sokat merítettünk a közös élményekből. Aztán szomorú évek következtek. Erősen kellett kapaszkodnunk Istenbe, egymásba, hogy talpon maradhassunk. A Gondviselő Isten csodálatos ajándéka volt, hogy olyan káplánt helyeztek plébániánkra, akinek fontos volt a kisközösségek ügye. Rövid idő elteltével meghívott egyik kisközös-

ségébe. Szívtuk magunkba az Igét. Töltekeztünk, tájékozottabbak lettünk. Eljutottunk lelkigyakorlatra is, amelyet Ócsán tartottak. Ócsán, ahol Laci bácsi volt a plébános. Nagyon örültünk a találkozásnak. Rövidesen megtaláltuk a módját, hogyan tudjuk a 8 boldogság fent említett útját járni, egymást segítve. Olyan feladatok, szolgálatok elvégzésébe vont be minket, amelyeket nagycsaládosként, pedagógusként el tudtunk látni.

Emlékezetes marad számunkra egy csorvási út, amelyet Laci bácsi a maga szűkszavú egyszerűségével, az adott szó következetes betartásával szervezett meg. Megállapodott az ottani plébánossal, hogy küld hozzá sokgyerekes házaspárokat, akik saját életük alapján tesznek tanúságot a nagy család mellett. A következő szombaton már útnak is indított bennünket Laci bácsi. A Juhász házaspár Ócsáról feljött értünk Budapestre, onnan mentünk együtt tovább Csorváásra. Az út hosszú volt, bizony este 10 óra körül járhatott az idő, mire odaértünk. A plébános úr (atya, testvér) nem gondolta, hogy a beígért házaspárok ilyen rövid időn belül már mennek is. Szóval nem várt minket arra a napra. A jó adventi hidegben nekilátott a cserépkályha befűtésének, vacsora készítésének. Másnap a szentmise végén szólhattunk az ottani hívekhez, testvérekhez. A beszélgetős találkozóra csak délután került sor. Az Úr velünk volt, segített megfelelni a szép számú kérdésre. Végül közös imával, barátsággal búcsúztunk. Laci bácsi nem teljesen értette a csorvási plébános csodálkozását, hiszen ő megígérte, hogy küld valakiket. „Egyébként pedig imádkoztam értetek” – mondta.

Másik, ugyancsak emlékezetes élményünk – egy dusnoki út volt Laci bácsi szervezésében. Az ő csodálatos Isten-központú élete, elkötelezettsége nem tartotta fontosnak a túlságosan precíz, „agyonszervezett” találkozókat. Húsvétra készült az egyház. Laci bácsit a dusnoki plébános lelkigyakorlat tartására hívta meg. A gyermekvállalás, Isten-hitre nevelés témában nekünk kellett szólnunk a testvérekhez. Aztán azt az üzenetet kaptuk, hogy ha lehet, vigyünk gitáros fiatalokat is, hogy együtt énekeljenek az ottani fiatalokkal. Nagy dolog volt akkor, hogy ilyen igény egyáltalán felmerül. Örültünk neki, s örültek fiaink, lányaink is. Szervezés nagy gyorsan, énekesek, gitárosok, autók, sőt benzin a kocsikba!... De hát „a világnak Krisztus kell”! Laci bácsi üzent, Jézus hív, menni kell! – Négy Trabanttal indult a karaván... Szegény plébános kisé megilletődött a létszámon. Vacsorára a közeli vendéglőbe vitt bennünket – gondolom, nem kis pénzébe kerültek Laci bácsi meghívottjai. A másnapi szentmisén közös éneklés, emelkedett, lelkes hangulat tette érezhetővé, hogy Jézus köztünk van, s mi mindnyájan testvérek vagyunk. Délután a fiatalok még komoly pingpong-csátákat vívtak. Aztán elcsendesedés, majd közös éneklés, Istendicsőítés indulásig. – Laci bácsi áldásával, mosolyával keltünk útra.

Drága Laci bácsi! Áldjon meg az Úr most is, ott is! Érezzük, Nála vagy. Öleljen szívére, és engedje, hogy az akkori élmények munkálják – az emlékezés fátylát fellibbentve – azok lelkét, akik rajtad keresztül tapasztalhattak meg valami fontosat Isten Országából.

Gyombolai Mártonné Éva

„Veled virrasztok...”

Bisztrai Laci bácsi meghalt 2010. július 31-én. Aki nem ismerte, annak nem mond ez semmit. Hisz annyian halnak meg a világban... Ám aki találkozott vele, pláne ha valaki közelebbről ismerhette, annak megmozdul a lelkiismerete, s afelé lökdösi, hogy valami keveset tegyen meg abból a jóból, amit tőle látott.

Az utóbbiak közé tartozom én is. Halálának napja lelki ismeret-furdalást ébresztett bennem. Emlékeztetett arra a napra, amikor velem és értem virrasztott.

Hogy érthetőbb legyek: Negyven évvel ezelőtt, az évnek körülbelül ezekben a napjaiban ismertem meg őt.

Akkoriban velem is megtörtént, ami abban az időben másokkal is megesett, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal főpástorommal mondatta ki az ítéletet felettem. A részletek érdekesek lennének, de most nem rólam van szó. A lényeg az, hogy az esztergomi főegyházmegye ordináriusa közölte velem, egy évre visszavonja tőlem a működési engedélyt, mert az ÁEH-ban „nagyon haragszanak” rám.

Mit mondjak? Enyhén szólva félttem a kilátástalanságtól. Meglehetősen gyámoltalan voltam koromnál fogva, meg tapasztalatlanságom miatt is, de ilyenkor – érthetetlenül – előbukkan a segítség. Volt egy váci egyházmegyes pap, aki idős fejjel jelenleg is állja a sarat a Kalocsa-kecskeméti Főegyházmegyében. Fritz Péternek hívják. Ő volt számomra akkor az „érthetetlenül felbukkanó segítség”. Áldja meg a Mindenható minden lépését. Azt mondta, elvisz egy olyan paphoz, aki befogad, nemcsak egy évre, hanem amíg bajban leszek. Így volt. Magyar Mihálynak hívták, Jászkarajenőn volt plébános, áldja meg őt is haló porában a Mindenható. Nála ismertem meg Bisztrai Lacit, aki Törtelen volt plébános, és lett az én gyóntatóm egy évig. Amit el akarok mondani vele kapcsolatban, az a következő:

Megismerkedésünk után néhány hónappal meglátogattam szüleimet, akik az Ipoly völgyében laktak. Visszafelé valami rettenetes dolog történt. Rossz számítottam ki az időt és a sok csatlakozást, s ezért lekestem az akkor még Cegléd-Vezseny közt járó kisvonal utolsó járatát. Mivel másnap reggel hét órakor misézniem kellett, úgy döntöttem, elindulok gyalog Ceglédre Jászkarajenőre. Néhány kilométer után eleredt az ónos eső. Aztán egyre jobban zuhogott. Vártam, hogy eláll, de nem tette. Sapkám, esernyőm nem volt. Perceken belül rám fagyott a ruha. Még reményem sem lehetett, hogy a testem fölmelegíti átázott ruhámat, mert az utánpótlás vigasztalanul zuhogott. Egyre riasztóbban tört rám a gondolat: most fogok meghalni. Szinte már öntudatlanul ébredt föl bennem, mint valami szalmaszál, hogy Törtelig el kell mennem. Ott lakik Bisztrai Laci. Magam sem tudom, hogy értem oda. Az idő úgy két óra körül járt, éjfél után. Félttem, hogy nem nyit ajtót, mert az jut eszébe, hogy aki ilyenkor zörget, az biztosan betörő. De nem így volt. Kinyitotta az ajtót, mert azt gondolta, beteghez hívják. Amikor meglátott, bevonszolt a plébániára, nagy ügyel-bajjal leszedte rólam a fagyos ruhát, betakargatott, teát főzött, a cserépkályha ajtaját kinyitotta, s oda ültetett, hogy fölmelegedjem. Mikor már kicsit jobban voltam, kértem, hogy feküdjön le, majd kimegyek a hajnali kisvonathoz, s eljutok Jászkarajenőre. Ezt mondta: „Ha már nem tudok a szenvedésedből átvenni, legalább veled virrasztok.”

Lehetne itt szép gondolatokat írni az irgalmasság testi cselekedeteiről. Lehetne magasztalni Bisztrai Lacit, s joggal. Halálának okán azonban hangosan megszólaló lelki ismeretem az Örökkévalót szölongatja inkább: Te, aki hajunk szálát is számon tartod, és nem terhelisz minket erőnkön fölül, taníts meg virrasztani embertestvéreink szenvedésének idején!

Sági László